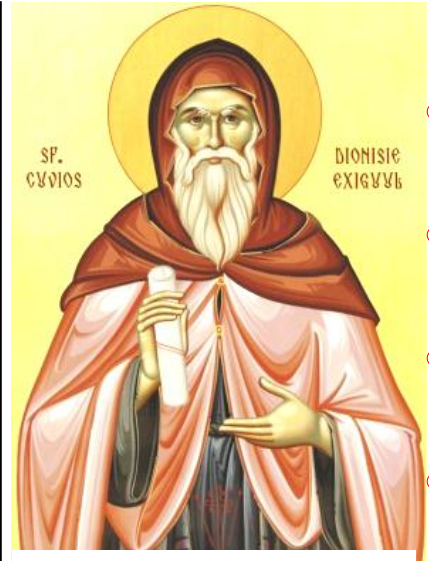

VIAȚA ȘI NEVOINȚELE SF. CUVIOS DIONISIE EXIGUUL (†1 SEPTEMBRIE)

În afară de Sf. Ioan Casian, o a doua mare personalitate din rândurile monahale care s-a făcut cunoscută pe plan internațional, a fost Dionisie Exiguul. El a atras atenția multor cercetători care l-au numit "erudit daco-roman", sau "Dionisie Romanul, o podoabă a Bisericii noastre strămoșești". S-a născut în Scythia Minor între anii 460-470 și a murit în Italia, la Vivarium, pe la 545-550.

La fel ca și Sfântul Ioan Casian, el s-a format în școlile și mănăstirile din Dobrogea, după metode școlare și duhovnicești asemănătoare. A intrat de tânăr în mănăstire, a ajuns în Orient pentru a cunoaște mediul monahal din aceste părți, dar din cauza răspândirii monofizitismului, a rămas puțină vreme acolo și a plecat la Constantinopol unde rămâne o vreme greu de precizat; de acolo se duce, spre sfârșitul anului 496, la Roma, la chemarea papei Ghelasie, care avea nevoie de traducători din greacă în latină. În Italia a rămas până la sfârșitul vieții.

În mănăstire sau școală, Dionisie a avut printre îndrumători și pe Petra, devenit, către sfârșitul secolului V, episcop al Tomisului. Din îndepărtata Italie, Dionisie își aduce aminte cu dor de pământul țării sale și de oamenii locului, la fel ca și predecesorul său, Casian: "Poate este un lucru nou celor neștiutori, că Scythia, care se arată îngrozitoare prin frig și în același timp prin barbari, a crescut bărbați plini de căldură și minunați prin blândețea moravurilor. Că lucrul stă așa, eu îl știu nu numai printr-o cunoaștere din naștere, ci mi l-a arătat și experiența. Se știe că acolo (în Scythia Minor), într-o comunitate pământească deschisă am fost renăscut cu harul lui Dumnezeu prin taina botezului și am fost învrednicit să văd viața cerească în trup fragil a preaferiților Părinți (călugări), cu care acea regiune se mândrește ca de o rodire duhovnicească deosebită". Din textul acesta reiese largă dezvoltare a monahismului în Dobrogea în vremea în care trăia Dionisie și că printre "bărbați plini de căldură și minunați prin bunătatea moravurilor" și-a făcut ucenicia și el la vârsta tânără ("in came fragili").

Ca o rază strălucitoare ce luminează toată lumea te-ai arătat, Sfinte Cuvioase Dionisie, cel ce al socotit curgerea timpului după Nașterea lui Hristos și ai făcut cunoscute rânduielile Sfinților Părinți. Pentru aceasta îți cântăm cu bucurie: Slavă Celui ce ți-a dat ție înțelepciune; Slavă Celui ce te-a binecuvântat pe tine; Slavă Celui ce lucrează prin tine sfințirea vieții noastre.

(Troparul Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul, Glasul întâi)

Mediul în care s-a format Dionisie este acela al "călugărilor sciți", cu care a rămas în legătură și i-a sprijinit atunci când se afla în Italia. Dionisie a fost, bine instruit în școală și mănăstire, încât a devenit un reputat cunoscător al limbilor latină și greacă, de aceea este invitat să meargă la Roma de către papa Ghelasie (492-496). În activitatea pe care o depune în Italia, vedem că în afară de traduceri a fost și profesor la o "Academie" din Vivarium (în Calabria, sudul Italiei), întemeiată de Casiodor și unde a predat Dialectica. Pregătirea lui teologică și filosofică trebuie să fi fost de asemenea bună, fiindcă altfel nu putea realiza traduceri din marii Părinți ai Bisericii.

Avea bune cunoștințe de astronomie

așa cum a dovedit în lucrările sale de cronologie bisericească, inițiind pentru prima oară era creștină, adică numărarea anilor de la nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, nu de la împăratul persecutor Dioclețian, cum era până atunci. O observație preliminară la această activitate se cuvine să fie dată, și anume că traduceri sale nu s-au limitat la redarea fidelă a textului dintr-o limbă în alta, ci ele au fost deseori însoțite de prefețe lămuritoare, note și comentarii. Opera lui Dionisie, variată, amplă și valoroasă a fost de mare folos creștinătății întregi, contribuind mult la cunoașterea celor două lumi, a răsăritului și a apusului, și la schimbul de valori dintre ele.

(Acad. prof. dr. Emilian Popescu)